

INFORMACINIAI SEMINARAI

Statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovams ir
rangovams

**Statinio projekto ekspertizės rangovo
ir statinio ekspertizės rangovo
pareigos ir teisės**

Ekspertizės rangovas

Lietuvos Respublikos ar užsienio valstybės fizinis asmuo, Lietuvos Respublikoje įsteigtas ar užsienio valstybės juridinis asmuo, kita užsienio organizacija ar jų padalinys, **turintys teisę atlikti statinio projekto ar statinio ekspertizę.**

Ekspertizės rangovas

Ypatingųjų ar neypatingųjų statinių projekto (dalies) ir (ar) statinio (dalies) ekspertizės rangovu

turi teisę būti:

- **architektai ir statybos inžinieriai**, turintys teisę atitinkamai būti ypatingojo ar neypatingojo statinio projekto ekspertizės vadovais, statinio projekto dalies ekspertizės vadovais, statinio ekspertizės vadovais, statinio dalies ekspertizės vadovais;
- **juridiniai asmenys**, Europos Sąjungos valstybės narės, Šveicarijos Konfederacijos arba valstybės, pasirašiusios Europos ekonominės erdvės sutartį, juridiniai asmenys, kitos organizacijos ar jų padaliniai, jeigu juose darbo ar kitų sutartinių santykių pagrindu **dirba architektai ar statybos inžinieriai, turintys teisę** būti statinio projekto ekspertizės vadovais, statinio projekto dalies ekspertizės vadovais, statinio ekspertizės vadovais, statinio dalies ekspertizės vadovais.

Statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo pareigos

- teisės aktų nustatyta tvarka **paskirti statinio projekto (jo dalies) ekspertizės vadovą (vadovus);**
- **patikrinti, ar pateiktas ekspertizei statinio projektas yra nustatytos sudėties,** ar pridėti statinio projekto rengimo dokumentai ir dalinių statinio projekto ekspertizių aktai (kai dalinės statinio projekto ekspertizes atlieka ne pats ekspertizės rangovas), specialiųjų statinio projektų ekspertizių aktai;
- **paskirstyti statinio projekto dalis** dalinių statinio projekto ekspertizių vadovams, kad jie patikrintų statinio projekto dalių komplektiškumą, atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatoms;
- atliekant statinio projekto bendrąją ekspertizę (kai nerengiama statinio projekto gaisrinės saugos dalis), gaisrinės saugos dalies ekspertizės vadovas privalo **patikrinti, ar statinio projekto sprendiniai atitinka gaisrinės saugos reikalavimus** ir pateikti bendrosios ekspertizės vadovui privalomas pastabas;
- kai statinio projekto (jo dalies) ekspertizė atliekama pakartotinai, **išnagrinėti pateiktas pastabas pirminės ekspertizės akte,** užregistruotame informacinėje sistemoje „Infostatyba“, į jas atsižvelgti arba jas atmesti, nurodant argumentus;

Statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo pareigos

- statytojo (užsakovo) ar statinio projektavimo valdytojo, statinio projekto vadovo ar statinio projekto dalių vadovų pageidavimu **organizuoti pasitarimą ir jo metu supažindinti** statytoją (užsakovą) ar statinio projektavimo valdytoją, statinio projekto vadovą ar statinio projekto dalių vadovus **su ekspertizės privalomomis pastabomis** (nurodymais), jas aptarti prieš pasirašant statinio projekto ekspertizės aktą (aptarimo eiga ir rezultatai protokoluojami);
- per statinio projekto ekspertizės rangos sutartyje nustatytą terminą **išnagrinėti** statytojo (užsakovo) ar statinio projektavimo valdytojo, statinio projekto vadovo, statinio projekto dalių vadovų **prieštaravimus**, kuriais užginčijamos statinio projekto ekspertizės privalomos pastabos ir **atsakyti jiems raštu**;
- per statinio projekto ekspertizės rangos sutartyje nustatytą terminą **patikrinti pataisytą statinio projektą** pagal statinio projekto ekspertizės pastabas, atitinkamai pataisyti statinio projekto ekspertizės aktą ir jį perduoti užsakovui;

Statinio projekto (dalies) ekspertizės rangovo pareigos

- **pateikti statinio projekto ekspertizės aktą statytojui (užsakovui)**, statinio projektuotojui (ar statinio projektavimo valdytojui) ekspertizės rangos sutartyje nustatytu laiku;
- **pasirašyti statinio projekto ekspertizės aktą** (privalomi įmonės vadovo ar jo įgalioto kito įmonės darbuotojo ir statinio projekto ekspertizės vadovo parašai, o kai statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas yra fizinis asmuo, – tik statinio projekto (jo dalies) ekspertizės vadovo parašas), **prisiimdamas atsakomybę**, kad statinio projekto ekspertizės aktas, o kai statinio projekto ekspertizės akte pateikiama išvada, kad statinio projektą galima tvirtinti, – ir statinio projektas (jo dalys, kurių ekspertizė atlikta) atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas;
- **užregistruoti statinio projekto (jo dalies) ekspertizės aktą** informacinėje sistemoje „Infostatyba“ ir pridėti dokumentą, patvirtinantį, kad statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas yra apsidraudęs **civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu**.

Statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovo pareigos

- kai statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas turi patvirtinti pažymą apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių arba deklaraciją apie statybos užbaigimą, – **paskirti statinio projekto (jo dalies) ekspertizės vadovą** informacinėje sistemoje „Infostatyba“ patvirtinti šią pažymą arba deklaraciją.
- statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas ar statinio projekto (jo dalies) **ekspertizės vadovas privalo nusišalinti** nuo pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių arba deklaracijos apie statybos užbaigimą tvirtinimo, **jeigu ji sieja artimų asmenų ryšiai su statytoju (užsakovu)**, kai statytojas (užsakovas) yra fizinis asmuo, arba su statytojo (užsakovo) vadovu ar dalininku, kai statytojas (užsakovas) yra juridinis asmuo;
- statinio projekto (jo dalies) ekspertizės vadovui nusišalinus nuo pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių arba deklaracijos apie statybos užbaigimą tvirtinimo, statinio projekto (jo dalies) **ekspertizės rangovas turi paskirti kitą statinio projekto (jo dalies) ekspertizės vadovą**. Jeigu to padaryti negalima, statinio projekto (jo dalies) ekspertizės rangovas privalo informuoti apie tai statytoją (užsakovą).

Statinio (dalies) ekspertizės rangovo pareigos

- **atlikti statinio ekspertizę** pagal ją inicijavusio viešojo administravimo subjekto (ar kito asmens) parengtą užduotį aplinkos ministro nustatyta tvarka;
- teisės aktų nustatyta tvarka **paskirti statinio (jo dalies) ekspertizės vadovą (vadovus)**;
- nustatyti, **kokius statybinius tyrimus būtina atlikti** statinio techninei būklei įvertinti;
- **parengti užduotis** reikalingiems statybiniams tyrimams atlikti subrangos pagrindu (jeigu tai numatyta statinio ekspertizės rangos sutartyje);
- **įvertinti** statybinių tyrimų **rezultatus**;
- pateikti **statinio ekspertizės aktą** viešojo administravimo subjektui ar kitam asmeniui, inicijavusiam statinio ekspertizę;
- kai statinio (jo dalies) ekspertizė atliekama pakartotinai, **išnagrinėti pateiktas pastabas pirminės ekspertizės akte**, užregistruotame informacinėje sistemoje „Infostatyba“, į jas atsižvelgti arba jas atmesti, nurodant argumentus.

Statinio (dalies) ekspertizės rangovo pareigos

- išnagrinėti viešojo administravimo subjekto ar kito asmens, inicijavusio statinio ekspertizę, **prieštaravimus dėl statinio ekspertizės akto**, gautus po statinio ekspertizės akto pateikimo jiems, ir atsakyti jiems raštu;
- **pasirašyti statinio ekspertizės aktą** (privalomi įmonės vadovo ar jo įgalioto kito įmonės darbuotojo ir statinio ekspertizės vadovo parašai, o kai statinio (jo dalies) ekspertizės rangovas yra fizinis asmuo, – tik statinio (jo dalies) ekspertizės vadovo parašas), prisiimdamas atsakomybę, kad statinio ekspertizės aktas atitinka Lietuvos Respublikos įstatymų, kitų teisės aktų, normatyvinių statybos techninių dokumentų ir normatyvinių statinio saugos ir paskirties dokumentų nuostatas;
- **užregistruoti statinio (jo dalies) ekspertizės aktą** informacinėje sistemoje „Infostatyba“ ir pridėti dokumentą, patvirtinantį, kad statinio (jo dalies) ekspertizės rangovas yra apsidraudęs **civilinės atsakomybės privalomuoju draudimu**;

Statinio (dalies) ekspertizės rangovo pareigos

- kai statinio (jo dalies) ekspertizės rangovas turi patvirtinti pažymą apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių arba deklaraciją apie statybos užbaigimą, **paskirti statinio (jo dalies) ekspertizės vadovą (vadovus)** informacinėje sistemoje „Infostatyba“ patvirtinti pažymą apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių arba deklaraciją apie statybos užbaigimą;
- statinio (jo dalies) ekspertizės rangovas ar statinio (jo dalies) **ekspertizės vadovas privalo nusišalinti** nuo pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių arba deklaracijos apie statybos užbaigimą tvirtinimo, jeigu ji **sieja artimų asmenų ryšiai su statytoju (užsakovu)**, kai statytojas (užsakovas) yra fizinis asmuo, arba su statytojo (užsakovo) vadovu ar dalininku, kai statytojas (užsakovas) yra juridinis asmuo;
- statinio (jo dalies) ekspertizės vadovui nusišalinus nuo pažymos apie statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių arba deklaracijos apie statybos užbaigimą tvirtinimo, statinio (jo dalies) **ekspertizės rangovas turi paskirti kitą statinio (jo dalies) ekspertizės vadovą**. Jeigu to padaryti negalima, statinio (jo dalies) ekspertizės rangovas privalo informuoti apie tai statytoją (užsakovą).

Statinio projekto (dalies) ar statinio (dalies) ekspertizės rangovas

turi teisę:

- **reikalauti** iš statinio projekto ar statinio ekspertizės užsakovo **pateikti dokumentus ir informaciją**, reikalingus statinio projekto ar statinio ekspertizei atlikti;
- statinio ekspertizės atveju reikalauti iš statinio ekspertizės užsakovo **įrašyti į statinio ekspertizės rangos sutartį** sąlygas, kuriomis vadovaujantis bus atliekami reikalingi statinio ir statybos sklypo statybiniai tyrimai, kas ir kokiomis sąlygomis suteiks reikalingą įrangą ir darbo jėgą;
- užsakyti statinio **projekto dalies ar statinio dalies ekspertizės atlikti subrangovams**, sudarydamas su jais projekto (statinio) ekspertizės subrangos sutartis.

Statinio projekto (dalies) ar statinio (dalies) ekspertizės rangovas

neturi teisės:

- atlikti **jo ar jo subrangovų parengto** statinio projekto ar jo dalių ekspertizės;
- atlikti statinio, pastatyto ar statomo pagal **jo ar jo subrangovų parengtą** statinio projektą, ekspertizės;
- atlikti statinio, kurio **statybos rangovas (subrangovas) jis yra (buvo)**, ekspertizės;
- atlikti statinio, kurio **savininkas (naudotojas) jis yra (buvo)**, ekspertizės;
- statinio, kurio **statytojas (užsakovas) yra jis, jo vadovas ar jo dalininkai**, ekspertizės;
- tvirtinti statinio, kurio **statytojas (užsakovas) yra jis, jo vadovas ar jo dalininkai**, pažymos apie šio statinio statybą be nukrypimų nuo esminių statinio projekto sprendinių arba deklaracijos apie šio statinio statybos užbaigimą.

Statinio projekto (dalies) ar statinio (dalies) ekspertizės rangovas

turi ir kitų teisių ir pareigų,

numatytų Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, kituose Lietuvos Respublikos įstatymuose ir rangos sutartyse.

Už šiame straipsnyje nurodytų **pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą** statinio projekto ir statinio ekspertizės rangovas atsako Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir šio įstatymo, o statinio projekto ir statinio ekspertizės aktą pasirašantys asmenys – šio įstatymo, Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso nustatyta tvarka.

Dėkojame už dėmesį